

Pixi-udgave af Instruks om transport af patienter

Fribefordring - Patienters ret til kørsel eller kørselsgodtgørelse

(sundhedsloven § 171 og § 173 og bekendtgørelse nr. 959 af 29/8 2014)

Kørsel med ambulance eller særligt indrettet sygekøretøj

- Patienter har ret til kørsel til og fra sygehuset med ambulance eller særligt indrettet sygehuskøretøj, hvis patientens tilstand gør denne transportform nødvendig

Kørsel eller kørselsgodtgørelse til og fra bopæl til sygehuset

- **Pensionister** (førtidspensionister og folkepensionister)
Hvis patienten modtager pension efter de sociale pensionslove og udgiften til det efter forholdene billigste forsvarlige transportmiddel overstiger 42 kr. i alt
- **50 km ´s regel**
Hvis patienten bor i en afstand af mere end 50 km fra sygehuset og udgiften til det efter forholdene billigste forsvarlige transport overstiger 100 kr. (afstand: [KRAK](#) hurtigste rute)
- **Ambulant efterbehandling**
Hvis patienten er ambulant efterbehandlingspatient og patienten helbredsmæssigt ikke kan benytte offentlige transportmidler
- **Midlertidigt hjemsendt**
Hvis patientens hjemsendes efter sygehusets bestemmelse som et led i behandlingen eller arbejdet på sygehuset og patienten helbredsmæssigt ikke kan benytte offentlige transportmidler (fravær under indlæggelse må ikke strække sig over mere end 3 døgn)

I alle andre tilfælde skal patienten selv sørge for og betale for kørsel til og fra sygehus

Transport, når patienter benytter frit sygehusvalg:

Når patienter vælger behandling på et sygehus efter reglerne om frit sygehusvalg og udvidet frit sygehusvalg skal patienten selv sørge for transport og selv betale eventuelle ekstraomkostninger. Hvis patienten havde ret til kørsel til det relevante sygehus i bopælsregionen, kan patienten få refusion af udgiften dertil.

Patient med bopæl i en anden region:

En akut indlagt udenregionsborger som indlægges fra et midlertidigt opholdssted har ved udskrivelse højest ret til transport tilbage til det midlertidige opholdssted og dette under forudsætning af at een af de anførte betingelser er opfyldt (fx pensionist eller 50 km ´s reglen).

Klageadgang

Patienter kan klage over afslag på befordring til Patientombuddet. Der er en klagefrist på 4 uger.

Driftskørsel

Drift er varetagelse af sygehusopgaven i form af behandling af patienter. Driftskørsel med patienter er en patienttransport, som er nødvendig i forbindelse med patientbehandlingen, og som hovedregel under et indlæggelsesforløb på et sengeafsnit.

Implicit i sygehusforpligtelsen ligger, at relevante helbredsfræmmende tiltag iværksættes overfor patienten. Der kan således iværksættes forskellige aktiviteter for patienter, når disse aktiviteter har et behandlingsmæssigt formål. I forbindelse med sådanne aktiviteter kan der være et transportbehov, som sygehuset dækker som et led i behandlingsaktiviteten.

Der kan udelukkende være tale om direkte behandlingsrettede aktiviteter som led i sygehusbehandlingen, hvor der er beskrevet generelle kriterier, som skal være opfyldt. Der er således ikke en "ordinationsret" i forhold til et opstået kørselsbehov i enkelt tilfælde for en konkret patient. Rammerne for sådanne behandlingsaktiviteter fastsættes af klinikledelserne.

Oversigt over situationer med kørselsbehov

Driftskørsel:

Kørsel af patienter mellem egne sygehuse

- indlagte patienter der skal køres til og fra ECT på BPS eller APS
- indlagte patienter, der under indlæggelsesforløbet skal køres til og fra en undersøgelse på somatisk afdeling som led i udredning/behandling

Kørsel i forbindelse med overflytning til sygehuse i andre regioner (ikke ved frit sygehusvalg)

Kørsel af patient til retsmøde ifm klager over tvang i henhold til psykiatriloven (frihedsberøvelse og tvangsfiksering)

Hvor sygehusmedarbejder har en udgående funktion som led i sygehusbehandlingen, og hvor medarbejderens kørsel er driftskørsel. Hvis patientens tilstedeværelse er relevant/nødvendig kan patienten køre med (i taxa eller teambil)

Ikke driftskørsel og ikke fribefordring, hvorfor sygehuset ikke betaler transport:

Indlagte patienters møder med:

- kommunale instanser (socialforvaltning, jobcenter, støttecenter)
- andre myndigheder, fx Statsforvaltningen
- private, fx patientens boligudlejer eller arbejdsgiver
- retsmøder, hvor patienten er indkaldt (med undtagelse af klager over tvang efter psykiatriloven, jfr. ovenfor)

Indlagte patientens besøg på:

- nyt botilbud, som patienten gerne vil se forud for samtykke
- patientens besigtigelse af lejlighed, for at finde en bolig
- socialpsykiatriske tilbud (værested, beskyttet beskæftigelse, jobcenter mv.) ifm opstart under indlæggelsen med henblik på at patienten fortsætter efter udskrivelsen
- besøg i eget hjem, indkøbsture, frisør mv.

Kørsel til sundhedstilbud i primærpraksis/privat regi:

- tandlæge, kiropraktor, fysioterapeut, optiker
- praktiserende læge og speciallæge
- genoptræning

Mentalobservander – er ikke patienter efter Sundhedsloven

Intensive ambulante behandlingstilbud

I intensive ambulante behandlingstilbud er relationsbehandling og støtte til at patienter kan klare almindelig daglig livsførelse (indkøb, familiebesøg, udflugter, deltage i kommunale støttetilbud mv.) en vigtig del af behandlingen. Der kan i den forbindelse være kørselsbehov, som ikke i alle tilfælde kan planlægges, men hvor medarbejderen må gribe chancen for at få patienten aktiveret, når patientens tilstand muliggør det. Dette kan undtagelsesvis falde ind under driftskørsel.

Principper for hvornår, psykiatriens medarbejdere kan varetage kørsel

Der skal være tale om kørsel, som er nødvendig for at kunne yde sygehusbehandlingen. Det afgørende kriterium for, om en kørsel kan varetages som driftskørsel er, at kørslen er af afgørende betydning for *sygehusbehandlingen*. Kørsel kan da ydes som driftskørsel. Det er ikke tilstrækkeligt, at det i det konkrete patientforløb skønnes at ville være hensigtsmæssigt eller rimeligt at køre patienten til fx et lægebesøg eller et møde med kommunen – transporten skal være af *afgørende* betydning for at gennemføre/yde sygehusbehandlingen.

I forhold til det sikkerhedsmæssige aspekt, skal der forud for beslutning om og gennemførelse af transport af patienter i teambil eller taxa foretages en voldsrisikovurdering af patienten jf. Voldsrisiko: [Vurdering, forebyggelse og interventioner til patienter i ambulat behandling i Psykiatrien](#) . Om forudsætninger bl.a. vedrørende vurdering og forebyggelse af vold se Pri: [Patienttransport med sundhedsfaglig ledsager i Psykiatrien](#).